

AMERISKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 86

AMERISKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, AUGUST 6, 1980

Carterjevi podporniki se organizirajo proti "odprti" konvenciji

DENVER, Colo. — V tem mestu zasedajo guvernerji ameriških zveznih držav. Na sestankih pretehtavajo razne probleme, ki pretijo posameznim državam in iščejo rešitve. Ne manjka pa zabavne političnih ugibanj o možnostih Ronalda Reagana ali Jimmyja Carterja na letošnjih volitvah.

Demokratski guvernerji so se sestali in se pogovarjali o tkzv. "odprti konvenciji", ki jo zahtevajo sen. Edward M. Kennedy in drugi prvaki stranke. Carter in Kennedy sta poslala svoja odposlanca na sestanek in guvernerji so se končno odločili, da ne bodo glasovali o tem, ali naj bo konvencija demokratske stranke, ki se bo vršila prihodnji teden v New Yorku, odprta ali ne.

Z besedo "odprta" je misljeno, da bi imel vsak delegat pravico glasovati svobodno za strankinega predsedniškega kandidata, ne glede na to, ali je bil izvoljen kot kandidat pod obljubo, da bo na konvenciji glasoval za Carterja, Kennedyja ali koga drugega.

Načelnik Carterjeve volivne kampanje Robert S. Strauss se je udeležil sestanka ter povedal novinarjem, da bi od 24 navzočih demokratskih guvernerjev najmanj 18 glasovalo za predsednika in proti "odprti" konvenciji. Kennedyjevci so to vedeli, je dodal Strauss, in zato tudi niso zahtevali uradnega glasovanja.

Na svoji predsedniški tiskovni konferenci je predsed. Carter zopet govoril proti "odprti" konvenciji. Delegati, izbrani na primarnih volitvah ali na konvencijah demokratske stranke v posameznih državah, so vsi podpisali izjavo, v kateri so obljubili, da bodo na konvenciji v New Yorku glasovali vnaprej določenega kandidata. Zato so tudi bili izbrani oz. izvoljeni.

Tisti, ki so izgubili na primarnih volitvah in niso dobili dovolj delegatov, da bi imeli večino na konvenciji, je nadaljeval predsednik Carter, skušajo sedaj razvrednotiti primarne volitve in lokalne strankine konvencije ter tako doseči v New Yorku za zaprtimi vratni to, kar niso mogli doseči pri volivcih samih.

Ford Motor Co. želi omejitev uvoza tujih avtomobilov v ZDA

DETROIT, Mich. — Predstavniki druge največje ameriške izdelovalke avtomobilov Ford Motor Co. so vložili prošnjo, naj ameriška vlada omeji uvoz v ZDA v tujini izdelanih avtomobilov. Ford predlaga namreč, da bi dovolili uvoz 1.7 milijona teh avtomobilov na leto.

Japonci bi imeli pravico izvoziti v ZDA le okrog 931.000 avtomobilov na leto. Za Japonce bi bila to precejšnja omejitev, ker so že lani prodali v ZDA kar 1.7 milijona svojih avtomobilov.

V Iranu se jezijo nad ravnanjem ameriških policistov z Iranci

TEHERAN, Iran. — Načelnik iranskega parlamenta ajatola Hašim Rafsandžani je zahteval skorajšnje sojenje vseh zajetih ameriških talcev kot maščevanje za zadržanje v zaporu v ZDA 192 iranskih državljanov, ki so jih aretirali zaradi sodelovanja v izgradih.

Vsi aretirani Iranci so pa že na svobodi. Za časa bivanja v zaporu Iranci niso hoteli nič jesti in pazniki so s silo hranili kar 40 zapornikov. Iranci tudi niso hoteli povedati svojih imen in naslovov. Ko so to storili, so pa bili izpušeni.

V Evropi norčevanje o Jimmyju Carterju in bratu Billyju

LONDON, Vel. Brit. — V vsej zahodni, nekomunistični Evropi posveča časopisi veliko pozornosti težavam predsednika Carterja zaradi početij njegovega brata Billyja z Libijci. Mnogi komentariji se norčujejo iz Billyja.

Resnejši zahodno-evropski novinarji so pa zaskrbljeni predvsem zato, ker utegnejo imeti predsednikove težave usoden vpliv na izid letošnjih volitev v ZDA in to ne samo za mesto predsednika, ampak tudi na sestavo Kongresa.

Najbolj se vesele afere Billyja Carterja karikaturisti zahodno-evropskih časopisov in revij.

Dvomi o Carterjevi možnosti ponovne izvolitve za štiriletno mandatno dobo rastejo. Ni veliko zahodno-evropskih državnikov, ki bi radi videli Reaganovo zmago novembra letos. Nekateri komentariji pa so mnenja, da Carter niti ne bo kandidat demokratske stranke letos.

VREME

Sončno, soparno in toplo danes z možnostjo krajevnih neviht v popoldanskem in večernem času. Najvišja temperatura okoli 87 F. Slično vreme jutri, a nekaj toplejše. Najvišja temperatura okoli 91 F.

II.

O sedanjem gospodarskem položaju je mnenja, da bo treba razvijati energetske vires in surovine, pridelovati hrano in izdelovati proizvode za svetovno tržišče. Niso zadostni telesni napor, treba se bo opreti na znanstvene dosežke in poskrbeti za boljše izobraževanje. Med osnovnimi nalogami nove vlade bo tudi preusmeritev dela v industriji, razvoj prometnih povezav, izboljšanje deviznega položaja Slovenije in pa da bo trg boljše oskrbljen z življenjskimi potrebščinami.

Nova slovenska vlada se misli torej soočiti predvsem z gospodarskimi težavami, ki tarejo ne le Slovenijo, ampak vso Jugoslavijo. Tako so v četrtek, 17. julija, delegati obeh zborov skupščine SFR Jugoslavije razpravljali o te-

Zadnje vesti

*Denver, Colo. — Skupina treh ljudi, ki so rekli, da pripadajo Komunistični delavski stranki, je skušala napasti neodvisnega predsedniškega kandidata Johna B. Andersona, ko se je le-ta mudil v tem mestu včeraj. Kar dvakrat so "komunisti" metali jajca v Andersona. Varnostniki in lokalni policisti so aretirali vse tri napadalce in jih odvedli v zapor. Anderson ni bil poškodovan.

*Kingston, Jam. — Orkan "Allen", ki ga vremenoslovci smatrajo za najnevarnejšega v vzhodnem delu Karibskega morja v tem stoletju, še divja nad otoki v tem morju. Najbolj prizadeti doslej so otoki St. Lucia, Hispaniola, na katerem sta državici Haiti in Dominica, ter Jamaica. Na otoku St. Lucia je umrlo 16 oseb.

*Fort Indiantown Gap, Pa. — V tem mestecu je taborišče za kubanske begunce, ki so nedavno zapustili Kubo. Mnogi Kubanci so nezadovoljni, ker so še vedno v tem taborišču. Včeraj je prišlo do izgrede, v katerem sta bila huje ranjena dva Kubanca, več drugih pa je dobilo lažje poškodbe, med njimi tudi 12 vojaških policajev.

*La Paz, Bol. — Nasprotniki nove vojaške vlade v tej državi so ustanovili lastno vlado. Načelnik te "vlade" bo bivši bolivijski predsednik Hernan Siles Zuazo. Siles Zuazo je zmagal na predsedniških volitvah, ki so jih razveljavili vojaški častniki s svojim državnim udarom.

Sovjetska baleta Vlasova se hoče vrniti v ZDA

MOSKVA, ZSSR. — Baletka vodilne sovjetske Bolšoi ekipe Ljudmila Vlasova, ki je bila predmet krajšega, včasih skoraj smešnega diplomatskega spora med ZDA in ZSSR v preteklem avgustu, ko ni hotela ostati v ZDA skupaj s svojim možem, baletnim plesalcem Aleksandrom Godunovim, ki je zaprosil za politični azil, se želi sedaj vrniti v Združene države.

Sovjetski varnostni organi so namreč spremili Vlasovo na letalo sovjetske letalske družbe Aeroflot v New Yorku.

V Sloveniji so dobili novo vlado

mi, ki je v zadnjem času najbolj aktualna in predmet vsakdanjih razgovorov tj. o nadomestnih delih, surovinah, pralnih praških, zdravilih, kavi, olju, sadkorju. Vsega tega namreč na trgu primanjkuje.

Zvezni tajnik za trg in splošne gospodarske zadeve Imer Pulja je odgovoril, da se ne da iti mimo dejstva, da ima Jugoslavija premalo deviz. "Ali bomo tiste, ki jih imamo, znali uporabiti za nakup tistega uvoženega blaga, ki ga najbolj potrebujemo, pa je odvisno od našega vedenja in spoštovanja sklepov o izbiri uvoza. Pomanjkanje sladkorja in olja pa je bolj navidezen kot resnično. Obokaj imamo letos toliko kot lani. Da teh proizvodov občasno ni na policah v trgovinah, so krivi občani in neka-

Italijanska policija obtožuje desničarje za atentat v Bologni

BOLOGNA, It. — Policija je mnenja, da so nastavili pekleni stroj v čakalnici glavne železniške postaje v tem mestu pripadniki neke skrajne desničarske usmerjene teroristične skupine. Čeprav policija še ni zasledila nobenega od atentatorjev-teroristov, meni, da je bil napad zelo sličen drugim, ki so jih izvršile te desničarske skupine v preteklosti.

Na podlagi teh sumničenj je policija začela loviti vse znane pripadnike desničarskih terorističnih skupin. Priprla je več teh ljudi in jih sedaj zasljuše. Policisti preiskujejo stanovanja osumljencev v upanju, da bodo našli dokumente ali druge dokaze, ki bodo povezali osumljenca z bombnim napadom v Bologni.

Se vedno objavljajo v Bologni nasprotujoča si poročila o številu ljudi, ki so izgubili življenje v atentatu pretekli petek. Uslužbenci mestne uprave trdijo, da je umrlo 84 oseb, reševalci in policija pa, da je mrtvih 76. Težave pri seštevajanju žrtev povzročajo dejstvo, da je mnogo trupel dobesedno razkosanih zaradi moči eksplozije.

Analitiki političnih razmer v Italiji soglašajo, da teroristi v tej državi, naj pripadajo desnici ali leviči, imajo za svoj poglavitni namen zrušitev sistema parlamentarne demokracije. Skratka, skušajo ustvariti pogoje za revolucionarni preobrat italijanske družbe.

ku, ameriški uradniki pa so prepovedali odlet letala, dokler se niso osebno prepričali o tem, da Vlasova res želi nazaj v Moskvo. Letalo je moralo čakati na letališču Kennedy kar 73 ur, preden je odletelo v ZSSR.

Vlasova je vložila prošnjo za izhodni vizum in je povedala znanec, da ga bo tudi dobila. Kljub temu, da namestila živeti z možem v tujini, ne bo odpovedala sovjetskega državljanstva, ker se želi vrniti v ZSSR na obiske k svojim sorodnikom, je dejala.

teri delovni kolektivi, ki si ustvarjajo velike zaloge," je pribil Pulja.

Tudi varčevalni ukrepi z nafto niso dali zaželenih rezultatov. Premnogi so se izognili omejitvi voženj na parne in neparne dneve (šest dni v mesecu) tako, da so si kupili še en avtomobil ali opravijo več voženj v dneh, ko lahko vozijo. V preteklem letu je Jugoslavija povečala uvoz nafte kar za 21%, medtem ko so države Evropske gospodarske skupnosti njen uvoz zmanjšale za 17%. Uvoz nafte pomeni za jugoslovansko plačilno bilanco znesek 3.5 milijarde dolarjev, kar je silno veliko. Medtem pa ostajajo neizplačane zaloge premoga, ki presegajo 20 milijard ton.

Ob odprtju novega mostu Krk-kopno je predsednik

JIMMY CARTER: BILLY NI VPLIVAL NA AMERIŠKO POLITIKO NAPRAM LIBIJI

WASHINGTON, D.C. — Predsinočnjim je imel predsednik Jimmy Carter tiskovno konferenco, ki so jo prenašale vse ameriške televizijske mreže. Tiskovna konferenca je trajala celo uro, namesto običajnih 30 minut, kakor je to navada ob drugih prilikah.

Predsednik sam je podaljšal sestanek z novinarji, ker je ob začetku prebral daljšo izjavo o stikih, ki jih je imel z bratom Billyjem glede Libije ter o stikih z Billyjem o isti zadevi, ki so jih imeli drugi člani te administracije. Nadalje je pojasnil Jimmy Carter, je hotel odgovoriti na vsa stvarna vprašanja, ki so jih želeli postaviti navzoči novinarji.

Začetna izjava Carterja na tiskovni konferenci je bila povzetek posebnega poročila, ki ga je predsednik poslal posebnemu pododboru ameriškega senata, ki bo vodil uradno preiskavo o zadevi Billyja Carterja. Poročilo obsega kar 13.000 besed in v njem so tudi podatki iz posebnega dnevnika, ki ga piše predsednik vsak dan.

V izjavi, poročilu ter odgovorih na stavljena vprašanja, Jimmy Carter ni povedal dosti novega. Rekel je, da ni prišlo do nobenih nepravilnosti, da o nezakonitostih sploh ni govora, skratka, da je bila zadeva skrajno napihnjena od novinarjev in njegovih — Carterjevih — političnih nasprotnikov.

Predsednik je posebno in ponovno poudarjal, da njegov brat Billy ni imel niti najmanjšega vpliva na zunanjo politiko ameriške vlade, razen v tem, da je igral posredovalno vlogo pri navezovanju stikov med ZDA in Libijo v zvezi z ameriški talci v Iranu.

V prvih tednih po zajetju talcev je Carter priznal odkrito, da je bil obseden z željo, najti pot do rešitve teh Amerikancev. Poskušal je vse mogoče načine za njihovo

vo rešitev. Vedel je, da je imela Libija dokaj dobre stike z novim iranskim režimom in da je brat Billy poznal nekatere Libijce.

Billy je bil vprašan, ako bi lahko poklical nekega libijskega diplomata v Washingtonu in ga povabil na sestanek v Belo hišo. Billy je to storil, je rekel predsednik Carter, in kmalu po tem sestanku je libijski samodržec Kaddafi poslal svojega odposlanca v Teheran ter prosil ajatolo Homeinija, naj Iranci vendar izpustijo talce na svobodo.

To je bilo vse, kar je Billy Carter napravil, je končal predsednik, ki je dodal, da ni mogoče vedeti, ali bi navadni diplomatski stiki vodili do sličnega uspeha.

Na vprašanje, ali je Jimmy Carter vedel o denarju, ki ga je prejel od Libije njegov brat Billy, je odgovoril, da o tem ni vedel prav nič. Po-udaril je, da sam ni prejel nobenega denarja od Libije.

Novinar je vprašal predsednika, ali misli, da je storil vse mogoče, da Billy ne bi potoval v Libijo na libijske stroške in da ne bi navezoval tako tesnih stikov z režimom, ki sovraži obstoj Izraela ter podpira raznovrstna teroristična gibanja okoli sveta. Jimmy Carter je odgovoril, da Billy ima lastno življenje in dela po svoje. Svetoval mu je, naj opusti stike z Libijci, Billy pa ga ni poslušal.

Billy Carter je gledal bratovo tiskovno konferenco skupaj z ženo in skupino novinarjev. Rekel je, da je Jimmy Carter govoril popolno resnico.

V Washingtonu je pa načelnik posebnega senatskega pododбора sen. Birch Bayh izjavil, da bo pododbor nadaljeval s svojo preiskavo. Javne seje pododбора pa se bodo začele šele proti koncu tega meseca.

Poslednja želja šaha je bila, biti pokopan v rodnem Iranu

KAIRO, Eg. — Ko je ležal na svoji smrtni postelji bivši iranski šah Reza Pahlavi — in je to tudi vedel — je rekel svoji ženi Farah, naj bi bili njegovi ostanki prepeljani v Iran takrat, ko bi bila ta država osvobodena nadvlade ajatole Homeinija. Šah je prosil, naj bi ga pokopali na istem pokopališču, kjer so pokopani vojaški častniki, ki so jih usmrtili homeinijevci.

Pred smrtjo je šah imenoval svojega najstarejšega sina za svojega naslednika na iranskem prestolu in mu svetoval, naj ostane zvest ustavi, sprejeti v Iranu leta 1906, ter muslimanski veri.

Dobro poučeni ljudje, ki so blizu šahove družine, menijo, da bodo šahovi otroci nadaljevali šolanje v ZDA. Iranski revolucionarji so že obsodili vso šahovo družino na smrt in tega odloka niso preklicali.

K. G.

Iz Clevelanda in okolice

Na piknik vabijo—

Slovenski športni klub priredi "SuperTeam" piknik na Slovenski pristavi v nedeljo, 10. avgusta. Okusno kosilo bodo začeli servirati ob 12. uri (opolodne), tekme se bodo začele ob 1.30 pop. Za ples bo igral Alpski Sekstet. Vsi ste vabljeni!

Romanje v Lement—

Vsi, ki bodo romali v Lement 9. avgusta z avtobusi, ki jih je naročila Zveza slovenskih clarnih društev, so vljudno naproseni, da bodo na sledečih določenih mestih pravočasno in sicer: Pri Sv. Lovrencu na E. 80 St. ob 5.45 zj.; pri Sv. Kristini na E. 222 St. in Miller Ave., pred Sunoco Station, ob 6.15; pri Mariji Vnebovzeti na Holmes Ave., pred cerkvijo, ob 6.30 zjutraj; pri Sv. Vidu, na St. Clair Ave. in E. 62 St. ob 6.30. Vsi trije avtobusi bodo odpeljali točno ob 7. uri zjutraj od E. 62 St. in St. Clair Ave! Romarji naj vzamejo s seboj vse potrebno za eno noč prenočišča v Lementu in gorak jopič. Prilepijo naj svoja imena, naslove in telefonske številke na kovčke. Še enkrat: Bodite pravočasni!

Važen sestanek—

V četrtek, 7. avgusta, ob 7. zvečer, bo važen sestanek v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., na katerem bodo sodelovali predstavniki sistema socialnega zavarovanja in drugi strokovnjaki. Pojasnjevali bodo postopke in usluge sistema socialnega in zdravstvenega zavarovanja. Sestanek bo poučen za vse občane, posebno pa za starejše ljudi. Pridite!

Na sodišču le začasna rešitev za 12-letnega Walterja Polovčka

CHICAGO, Ill. — Sodnik v tem mestu je odredil, da sme 12 let stari priseljenec iz Sovjetske zveze Walter Polovčak bivati začasno pri svoji teti in stricu. Walterjevi starši, ki se želijo vrniti nazaj v ZSSR, so se obrnili na sodišče, da bi dobili nazaj svojega sina.

Na sodni obravnavi je Walter Polovčak dejal, da je zbežal od doma, ker se je bal, da bi ga njegov oče zvezal z vrvjo in ga nasilno vzel nazaj v rodno Ukrajino v ZSSR. Walter namreč želi ostati v ZDA, četudi bi to pomenilo, da ne bi nikoli več videl svojih staršev.

Sodnik Joseph C. Mooney je rekel, da se bo obravnava nadaljevala šele 9. septembra. Odredil je, da morata Walter Polovčak in njegova 17-letna sestra, ki prav tako želi ostati v ZDA, obiskovati starše najmanj trikrat na teden.

Sodnik očitno upa, da bodo ti ponovni sestanki med starši in otrokoma rešili zadevo in da mu ne bo treba ali razdeliti družino ali nasilno poslati Walterja nazaj v Sovjetsko zvezo.

Odvetniki, sociologi, psihiatri in sodnik sam si belijo glave o tem, katera rešitev je najboljša za vse prizadete?

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 86 Wed., Aug. 6, 1980

Beseda iz naroda...

Iz življenja Slovencev
v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — Mi-

sijonski piknik. — V nedeljo,

20. julija, se je vršil misijon-

ski piknik v Triglavskem

parku. Priprave za to so po-

tekale že dolgo pred tem.

Predprodaja srečk, reklama

na slovenskem radiu, v Ame-

riški Domovini in cerkvenem

buletinu. Dan pred tem pa

priprava hrane, pijače in šte-

vilnih dobrotkov za srečolov.

Lepšanje parka, zlasti pred

Domom in kapelo. Kapela z,

oltarjem menda še ni bila

tako lepo okrašena. Vse to

delo je potekalo mirno in

spontano z neko notranjo za-

vestjo, storiti nekaj dobrega

za misijonsko stvar.

Ko se je prebudilo nedelj-

sko jutro, je rahel dežek malo

postrašil, pa le toliko, da je

osvežil naravo in park, po-

tem pa je ves dan sijalo

vroče sonce. Sredi dopoldne-

va so se že začeli zbirati do-

mači in daljni prijatelji iz

Chicago, Joliet, Waukegan,

Racine in od drugod. Med

drugimi smo v parku srečali

tudi rev. Rudolfa Urbiča z

njegovo nečakinjo Hedo Za-

gar, ki je na obisku iz Ljub-

ljane, — prišla sta iz Fort

Wortha, Texas, kjer sta na o-

bisku pri sorodnikih, gđc. Jo-

sephine Imperl, Virantove in

g. S. Knausa iz Preorie, go-

Novakovo iz daljnega Hong

Konga, ki je na obisku svoje

hčerke, ki študira na univer-

zi v Kaliforniji, g. Franka

Kancelirja z ženo, ki sta tudi

na obisku pri sinu Janezu in

hčerki Milki Menčak, in še

mladega Tomaža Oblaka z

nevesto, ki sta na obisku pri

svojem stricu Rusu iz Ljub-

ljane. Na tem mestu vse lepo

pozdravljamo!

Predno se je ob 12. uri pri-

čela sv. maša, je tajnik MZA

F. Rozina pozdravil navzoče

in dejal:

"Hvala Bogu za lepo vre-

me! — V imenu odbora MZA,

pravilno zabavlja, ne da

bi porabil za to cele strani!

Programi so ves čas natu-

pani s trgovskimi oglasi (ad-

vertisement), ki so poglavje

zase. Za moj del je večina re-

klame neokusna, vsiljiva,

močno seksualno podčrtana

in taka, da bi jaz prav zaradi

oglasov ne šel v tisto štacu-

no. A široki publiki mora biti

všeč in na ljudi učinkuje, si-

cer bi oglaševalci ne trošili

težkega denarja za razmero-

ma kratke oglase. Nekaj jih

je pa vendar prijetnih in po-

membnih ter lepo izdelanih,

a so v veliki manjšini.

Zdaj pa še beseda o novi-

cah, informacijah in poroče-

valcih na televiziji. Tukaj je

skoncentrirana moja glavna

kritika, ker je tu center

vplivne moči televizije in

gredo od tu samovoljne, eno-

stranske in dostikrat krivo

prikazane novice v svet, kjer

formirajo javno mnenje. Po-

ročevalci se trudijo, da bi pri-

kazali vesti z najbolj vzne-

mirljive (exciting) plati, po-

tem o njih ugibljejo in vse

skup na široko razlagajo. Ali

niste opazili, da so dobre, po-

zitivne novice le kratko ome-

njene, a je takoj dodan ko-

mentar, ki na široko opisuje

morebitne slabe posledice, če

— if, if —? Z naslodo se zdi,

da kažejo v detajlih zločinec,

ki jih vključene vodijo v je-

čo, redko pa vidiš prijetno

sceno iz življenja. To ni excit-

ing. In tako naprej. Moram

nehati, čeravno bi imel še

mnogo povedati.

L. P.

vsem onim, ki so darovali le-

pe dobitek, pa njih imen tre-

nutno ne vem. Bog povrni

vsem!

* OBISKI. — Poleg že ome-

njenih obiskov sta bila v za-

četku julija za dva tedna na

obisku pri svoji sestri Marici

in družini Franceta Rozine

rev. Ivan in France Jan iz

Toronto, Kanada. Obiskala

sta tudi sorodnike Franceto-

ve žene Mime, strica Janeza

Jakliča in sestrično Mihaelo

ter bratrance Milana z druž-

inami. V parku pa sta srečala

nekatero druge poznane lju-

di še iz taborišča v Avstriji.

Iz Gilberta, Minnesota, sta

bila na obisku pri Mejačevih

rojaka iz Polja pri Ljubljani,

g. Mirko Sešek z ženo Mil-

ko. Ker sta se oglasila tudi v

parku, sta tam srečala še dru-

ge prijatelje in znance ter se

spoznala z drugimi Slovenci.

Vsem obiskovalcem našega

lepega parka hvala za obisk

in lep pozdrav vsem!

* Nesreča nikoli ne počiva.

Vedno koga obišče. Najprej

je morala iskati pomoč v bol-

nici St. Luke's delavna tri-

glavanka Vera Ornik zaradi

bolečin v križu.

Pri nabiranju vabljenih in

sladkih čeeenj je nesrečno

padla z drevesa pridna dru-

štvena delavka Minka Mejač

in si pri padcu nesrečno zlo-

mila nogo v gležnju. Obe pri-

jateljici — triglavanki veliko

trpita. Molimo, da bi kmalu

ozdraveli in prišli med nas v

park spet nasmejani, kakor

smo ju vajeni videti.

* Sreča v družini. — Dr. J.

Grumu in njegovi ženki se

je pred kratkim rodila druga

hčerka v veselje staršem in

starim staršem ter stricu dr.

Cirilu in Klemenu. Iskreno

čestitamo!

* Ker je pošta z Ameriško

Domovino neskončno prepo-

časna, zato že zdaj vabimo na

Športni dan in piknik dru-

štva Triglav, ki bo v nedeljo,

24. AVGUSTA, s sv. mašo ob

12., kosilom in tekmami v

odbojki. Za ples igrajo "Ve-

seli Slovenci" iz Sheboygana.

Vsi prijatelji naših lepih pri-

reditev lepo vabljeni!

* Preden začne kritizirati

napake svojega bližnjega, na-

štej najprej vsaj deset svo-

jih — je zapisal veliki ameri-

ški predsednik Abraham Lin-

coln.

* P.S. Ravno kar sem prejel

finančno poročilo misijonske-

ga piknika, ki izkazuje odli-

čen uspeh dela: \$3,200.00. Po-

drobnosti bomo objavili dru-

gič.

F. R.

Kalifornijski
poročevalski koš

STOCKTON, Kal. — Ve-

ste, kje sem bil v nedeljo, 13.

julija? Na domu prijatelja

Martina. Če stojim pred svo-

jo hišo na pločniku in zagle-

dam prijatelja, mu kar zakli-

čem: "Bog daj, Martin!", on

pa mi nazaj pomaha z roko,

tako blizu stanujeva drug od

druega na isti cesti. Pred 26

leti sva se spoznala. Bil je

predelavec v papirnici, nje-

gova žena ga. Rezika pa prva

diplomirana bolničarka na

otroškem oddelku neke bolni-

ce v našem mestu.

Ze zadnjo nedeljo, ko smo

se poslavljali od proslave zla-

tomašniškega jubileja č. g.

župnika Martina Starca, mi

je dejal: "Drugo nedeljo pa

bomo še naprej 'zali' na na-

šem vrtu." Kar vrisnilo je v

moji glavi, zopet bo lepo...

Vrničarjev Martin je po-

ročil sedanjo gospo Rezko,

katera je nosila deklško ime

— Starčeva. Ona je sestra

našega slavljenca msgr. Mar-

tina Starca.

No, včeraj smo zopet "pri-

šli vkup". Povabljeni so bili

rojaki, katerih imena pozna-

te že iz prejšnjega članka in

pa najbližji naši sosedje. Bile

so obložene mize, kot se spo-

dobi, manjkalo pa ni kalifor-

nijskega grozdja — predela-

nega v žlahtno kapljico. Med

povabljenici sem spoznal dva

nova rojaka, katerih imena

še nista bila nikdar poprej

objavljena v našem časopisu.

Iz prelepe Bele Krajine je

prišel na obisk osebni prijat-

elj g. župnika Martina k

svojemu nečaku, stavbinske-

mu mojstru v San Franciscu

g. Petru Pečaverju, njegov

stari očka g. Lojze Hočever,

upokojenec kmetijskega od-

delka v Ljubljani.

Bilo je prirčno snidenje,

nam ostalim pa novo, prijet-

no poznanstvo. V prijetnem

razgovoru sem imel vtis, kot

bi se že od nekdaj poznali.

Drži, kar mi je dejal g. Peter:

"Kamor greš, povsod srečaš

našega človeka."

Ga. Vojnovič, osebna pri-

jateljica družine, nas je že v

drugo presenetila s "sloven-

sko potico". Za ta naš narod-

ni običaj peke se ima zahva-

liti svoji učiteljici ge. Rezi-

ki.

Nagovor je imel g. župnik

msgr. Leo Kristanc, slavljen-

čev ožji osebni prijatelj. Za-

pel pa mu je tudi tradicio-

nalno zdravico: "Zlatomaš-

nik bodi pozdravljen". Izkazal

se je kot dober govornik in

prijeten slavček...

Slovenska pesem se je po-

tem razlivala po okolici in o-

pominjala poslušalce, da je

nekje v Evropi narod s svoji-

mi ljudskimi popevkami, ka-

ter se razlikujejo od vsakda-

njih ameriških melodij. Ze

velikokrat smo čuli, in včeraj

smo zopet doživeli priznanje

naši pesmi.

Ko še enkrat želim naše-

FLORIJAN BEVEC.

Energijska katastrofa

V.
Energijska katastrofa
v svetu

V bližnji bodočnosti mora-

mo pričakovati, da bodo za-

hodno-evropske države tole-

rirale, če ne celo podprle Ru-

se, da prevzamejo kontrolo

naftnih ležišč na srednjem

vzhodu, s tem bo Amerika

izključena iz tega področja in

bo tako za nje ostalo več te

surovine.

Najbolj bodo prizadeti na-

rodi brez zaloga premoga in

nafte, potem pa narodi, ki so

razvili industrijo, ki bazira na

teh surovinah. V prvo skupi-

no spadajo Japonska, Italija

in še nekatere države zahod-

ne Evrope. Zdravo energijsko

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

XXI. SLOVENSKI DAN V KANADI

*Bogastvo naše — naša last —
so naša vera, kultura naša, naša rast,
ki Bogu in narodu so v čast
in česar nobena nam ne more vzeti oblast.*

S tem geslom so Slovenci v Kanadi praznovali v nedeljo, 27. julija 1980, svoj dan, XXI. SLOVENSKI DAN, na Slovenskem letovišču. Lepo pripravljeno praznovanje tega dne je tudi brezhibno potekalo in je udeležencem — bilo jih je več kot lani — dvignilo barometer narodne zavesti in baklo svobodne slovenske misli; zato pa so v Kanadi, da si "prosto voljo vero in postave". To je smisel Slovenije v svetu, ki jo zdmostvo vzdržuje že 35 let. Naša vera in naša kultura raste v svobodnem ozračju in se bogatita v stiku s sosedi. XXI. slovenski dan je pripravilo Društvo Slovencev Baraga, ki mu predseduje g. O. Mauser. Sodelovale pa so še številne druge organizacije.

Slovenskemu dnevu in udeležencem je bilo letos naklonjeno tudi Nebo. Deževno vreme v soboto in ponoči ni obetalo ničesar dobrega. Nedelja je bila sicer v ozračju nasičena z vlago, ali dežja ni bilo, enako tudi ne pripekajočega sonca. Za praznovanje Slovenskega dne kar primerno vreme.

Pred 11. uro dopoldne so vabili zvonovi h kapelici, kjer so ob uri pristopili k Marijinemu oltarju mašniki. Glavni celebrant je bil župnik Brezmadežne s čudodelno svetinjo č. g. Janez Kopač C.M. Z njim sta somaševala č. gg. Jože Volk in Milan Hlepš, ki sta se nahajala na obisku v Torontu. Glavna sv. maša je bila darovana za VSE ŽIVE IN MRTVE SLOVENCE, po naročilu Društva Slovencev Baraga. Narod je molil s svojimi duhovniki za vse Slovence, ne glede na to, kje kdo stoji, kje in kako živi in ne glede na to, kakšno je njegovo mesto v obeh svetov. Bratstvo med ljudmi istega naroda se ustvarja pred Bogom na kolenih.

Med mašo je imel župnik velik govor, prežet z jasnostjo, ki jo premore samo katoliška vera; bil je povedan z odločnostjo, ki je bila že dolgo pogrešana. Govornik je opozarjal ljudi, naj ne nasedajo pisani in govorniki besedi in propagandi, ki jo med nje meče komunizem iz Slovenije, ko blati dobre in obsoja nedolžne in hoče razbiti, kar so Slovenci dobrega ustvarili. Govor zasluži, da bi ga objavili vsi svobodni slovenski časopisi.

Branje in ljudsko petje je vodil g. Lojze Rigler. Odziv ljudi je bil odlični. Tudi k obhajilu je pristopila skoraj vsa srenja. Med njo so bili rojaki iz Vel. Toronta, iz Hamiltona in Burlingtona, iz Midlanda in Orillije, iz Sudburyja in Ottawe, iz Amerike in celo iz Buenos Airesa, Argentina.

Po maši so ljudje posedli h kosilu ali v dvorani Baragovega doma ali ob svojih avtomobilih ali pa v lastnih hišah. Dobili so se sorodniki in prijatelji in so ustvarili male skupine, ki jim je čas ob kramljanju, ob prigrizku in ob kozarcu vina hitro potekel. Nekateri so se zadržali tudi ob "štantu", ki ga na slovenskih dnevih pripravi Slovenska pisarna, da tako

ponudi ljudem svobodno slovensko misel, oblikovano v besedi in shranjeno v lepi posodi, ki je slovenska knjiga. Zanimanje za to knjigo je bilo letos izredno veliko. Skoraj vse knjige, ki so bile razstavljene, so pokupili. Narodno zaslužno delo so s prodajanjem knjig opravili: Karli in Janez, Štefan in Tine.

Ko se je bližala druga ura popoldne, so se ljudje zopet napotili proti kapelici, pred katero je bil velik oder. Popoldanski del Slovenskega dneva se je začel ob drugi uri s kanadsko in slovensko himno. Napovedovalec (dr. P. Klopčič) je začel kulturni program s kratkim nagovorom. Program so pripravili: mladina v folklornih skupinah, pevci Fantje na vasi, Slovensko gledališče in STZ. V uvodnih besedah je govornik pozdravil udeležence, rojake ob blizu in daleč, se spomnil dolgo in težko bolnega rojaka iz Kočevja dr. Janka Šifererja, ki se je mogel udeležiti slavlja. Spomnil se je tudi vseh umrlih, ki so veliko pripomogli, da so se v preteklosti slovenski dnevi lepo praznovali. Poseben spomin je poslal pokojnemu Janezu Muhiču, ki je bil lani še aktivno prisoten na tem dnevu. Vdova gospa Mara je prejela šopek nageljnove in toplo priznanje občinstva.

Kulturni program je obsegal sledeče nastope:

1. Ples (izvaja otroška folklorna skupina "Planinka" iz New Toronta — vodi gdč. Stajan)
2. Slovenska pesem (pojo Fantje na vasi — vodi g. I. Križman)
3. Narodni plesi (Skupina "Soča" iz Hamiltona — vodi g. F. Jeraj)
4. Slavnostni govor (govori dr. A. Štukelj iz Ottawe)
5. Folklor (nastopa skupina iz Sudbury — vodi gdč. T. Gorenc)
6. Gimnastična s im bolična vaja (dekleta STZ — vodi ga. N. Skulj)
7. Polona Čenčič in njen mož (komičen monolog — izvaja Slov. gledališče — režija g. V. Čekuta)
8. Proste vaje (Fantje STZ vodi g. F. Grmek)
9. Folklor (nastopa "Mlad glas" — vodi g. S. Vinčec)
10. Gimnastična (STZ pod vodstvom g. F. Grmek)

Društvo Slovencev "Baraga" in sodelujoče organizacije

Iz programa je razvidno, kako mnogo ljudi je sodelovalo. Med njimi je bilo največ mladih, tako med štirimi folklornimi skupinami kot pri STZ. Njihovi veseli obrazi in strumni nastop je utrdil upanje, da bodo poskrbeli za bodočnost Slovenije v svetu, zlasti v deželi resnične demokracije kot je Kanada, ki svobodnemu izrazu — bodisi kulture, vere ali jezika — nudi vse pogoje za obstanek in rast. To je lepo orisal v svojem govoru glavni govornik dr. Anton Štukelj iz Ottawe. (Njegov govor bomo ob priliki objavili.) Vsem nastopajočim so ljudje ploskali v priznanje in zahvalo.

Bilo pa je nekaj garačev, brez katerih bi bil Slovenski

dan okrnjen, pa jim ni nihče ploskal, ker so bili skriti pri delu v Baragovem domu in so skrbeli za telesne potrebe udeležencev. Skrb za kuhinjo in točilnico je prevzel odbor društva Slovenski dom s predsednikom g. Lojzetom Genorjem. V kuhinji so mu pomagale šefinja gospa Hacetova, Dolenceva, Nagodetova, Mauserjeva in druge; v točilnici pa so bili delavni poleg g. L. Genorja še F. Nagode s pomočniki. Hrana in postrežba, oboje je bilo odlično. Skriti delavci zaslužno vso pohvalo in priznanje.

Po dobrih dveh urah programa so se ljudje začeli raz-

Na XXI. Slovenskem dnevu je Ž.H.P. SLOVENIJA delila ljudem skraćeno števil-

Finančno poročilo za ¼ leta

Dohodki:	
Člani so vložili na hranilne vloge (shares)	\$1,870,166.00
Na posebne vloge pa so dali v tem času	624,500.00
Vloge na čekovne račune so znašale	7,417,551.00
Člani so odplačali osebnih in drugih dolgov	1,225,516.00
Obresti od posojenega in investiranega denarja ..	576,742.00
Denarnih nakaznic (M.O.) je bilo prodanih za ...	46,112.00
American Express — potovalnih čekov	49,970.00
Prodanih investicij je bilo	145,738.00
Razno	51,384.00
Izdatki:	
Dvignjenih vlog (shares) je bilo	\$1,759,976.00
Iz posebnih naložb so člani dvignili	573,000.00
Osebnih čekov zamenjali članom za	7,422,940.00
Izdanih posojil je bilo	1,575,521.00
Odbor je investirjal	183,239.00
Članom za pol-letne dividende	276,621.00
Članom za obresti na posebne vloge	44,067.00
Administr. stroški: plače, zavarovanja, najemnine	128,219.00
Denarne nakaznice (M.O.)	46,112.00
Čeki za potovanja	43,910.00
Razno	12,068.00

V tričetrtletnem poslovanju je bilo več kot 25 milijonov prometa, nad dva milijona dolarjev več kot lani ob tem času. Tudi novih članov je pristopilo blizu 100. Vse te številke povedo, da je bil razvoj Ž.H. in P. SLOVENIJA kljub težkim ekonomskim razmeram, ki vladajo v deželi, lep in normalen. Hvala Bogu za blagoslov in članom za zaupanje!

OBRESTOVANJE

Gremo skozi dobo, ko je v Kanadi in Ameriki nekaj najbolj nestalnega: obrestovanje. Dviga se in pada. Sedaj vsak teden slišimo, kako denarni zavodi znižujejo obrestno mero. Če je dvigavanje in padanje cen (obresti so cena za denar) odvisno od povpraševanja in ponudbe, potem bi človek pričakoval, da je na trgu dosti denarja, ker obresti — njegova cena — padajo. Za vložen denar se dobijo vsak teden nižje obresti. Za izposojen denar, zlasti za osebna posojila, pa so obresti še vedno razmeroma visoke. So kar nekako običajne okrog 15%, dočim so za mortgage posojila nekako med 12% in 14%.

Ko je ekonomska burja gnala obresti proti 20 in so bančne podjetja vsaj na videz kar tekmovala pri ponujanju visokih obresti za naložbe, so naši člani ostali svoji ustanovi v glavnem zvesti. Pokazalo se je, da se zavedajo, da Ž.H. in P. Slovenija dobro gospodari, skrbno varčuje in upravlja članski denar. V tej združni ustanovi je ves dobriček razdeljen članom v eni ali drugi obliki.

Za časa največje nestabilnosti tudi povpraševanje po posojilih ni prenehalo in se ni niti zmanjšalo ne glede na višino obresti. Vsem povpra-

hajati, a letovišča niso zapuščali. Napotili so se v dvorano, zbirali so se okrog počitniških hišic in se zadržali še dolgo, dolgo v prijateljskih pogovorih. Za kratek čas je poskrbel tudi orkester "Goriški fantje" s svojimi melodijami. Vse je navdajalo veselje zadovoljstva, da so zopet doživeli lep in zares slovenski SLOVENSKI DAN. Kakor je rekel napovedovalec dr. Peter Klopčič, ko je zaključil kulturni del dneva: "Hvala lepa za udeležbo, hvala lepa za sodelovanje in na svidenje na XXII. SLOVENSKEM DNEVU!"

Por.

ko svojega glasila 'Naša moč', iz katerega posnemamo za naše bralce:

Energijska katastrofa

(Nadaljevanje s 2. strani)

di zaposliti na tem neergijskem vele-programu. Državno birokracijo očistiti lenuhov in nesposobnežev, omiliti izkoriščanje delavskih unijskih zahtevami po nezasuženem plačilu, vse to je naša dolžnost. Uvesti moramo staro delovno

Ivan Prinčič:

Na skrajnih obronkih goriških Brd...

II.

Takoj po drugi svetovni vojni, že meseca junija 1945, ko sem bil na občini v Krmini nameščen za podžupana in sodeloval z ZVU (Zavezniško vojaško upravo), sem pri takratnem zavezniškem guvernerju v Gorici načel med drugim tudi vprašanje slovenske šole v Krmini.

Toda, na moje vprašanje, ali bi lahko odprli znova slovensko šolo, ki je v Krmini obstajala že pred prvo svetovno vojno, mi guverner začuden odgovoril: "Kako to! Kot mi je bilo povedano in mi je znano, tu sploh ni Slovencev?!"

Na takšen odgovor seveda nisem mogel molčati in sem ga takoj zaprosil, naj dovoli, da popišem slovenske družine in za šolo obvezne otroke. Guverner mi je šel takoj na roko. Naj napravim popis in obenem tudi prošnjo za odprtje šole.

Ob pomoči nekaterih družinskih očetov smo napravili popis družin in imenik vseh slovenskih šolo-obveznih otrok. Bilo jih je kar lepo število in sicer 73. Dne 1. oktobra 1945 smo v imenu krajevnega sveta iz Krmina in okolice poslali prošnjo in gornji seznam na oddelek za šolstvo pri ZVU v Gorici, da bi nam dovolila šolski pouk v slovensščini. ZVU nam je prošnjo takoj odobrila.

Pouk se je pričel še isto šolsko leto, v šoli je bilo 80 otrok. Imeli smo 1., 2., 3., in 4. razred. Poučevali sta dve učiteljici iz Medane, gospodični N. Sfiligaj in N. Toroš. Že v naslednjem letu sta ju zamenjala učitelja Klemenčič in Tomažič, ki pa sta poučevala le kako leto, nato pa sta se izselila, ker nista bila italijanska državljana; prvi v Južno, drugi v Severno Ameriko.

Leta 1952 so slovensko šolo iz Krmina preselili v novo šolsko poslopje na Plešivem, kar se je izkazalo pogubno za število slovenskih šolskih otrok. Že prej je njihovo število upadlo, ker je prosvetni minister Gonella dne 16. januarja 1950 izdal odlok, da so otroci optantov za italijansko državljanstvo ne morejo vpisati v slovenske šole.

Leta 1949 ima slovenska šola v Krmini 53 učencev, leta 1951 pa le še 30, naslednje leto jih je bilo vpisanih 25, toda šola je prenehala. Slovenski otroci so se med letom učili doma in potem šli na končne izpite na Plešivo. Tu je poučeval nekaj let učitelj Jožef Toroš, doma iz Medane, ki se je bil vrnil iz notranjosti Italije in ostal na tem mestu do svoje upokojitve.

Prestavitve slovenske osnovne šole iz Krmina na Plešivo je povzročila, da je število vpisanih iz leta v leto padalo. Za slovenske otroke iz Krmina šola zunaj mesta ni bila prikladna. Italijanska pa je bila pri roki in, kot že v začetku tega spisa omenjeno, si

disciplino in željo po delu — brez Japoncev. Zgodovinski primeri so nam pokazali, da umiranja enega naroda ne moremo preprečiti — lahko pa življenje podaljšamo.

Pri teh študijah človeku postane strah ob razsežnosti problema in brezbriznosti ljudi. Predsednik Carter je inženir, skoraj vsi ruski voditelji so inženirji — ti ljudje bi morali razumeti ta problem, pa ga ne! Smrtnega strahu vredno dejstvo!

Lepo bi bilo, da bi bile vse pesimistične predpostavke vsaj za 50% napačne! (Konec)

je med mnoge slovenske ljudi vtiralo pot prepričanje, da je italijanska šola lahko celo bolj koristna. Malodušnemu gledanju dolgo ni odpomogla tudi odprta meja in vedno bolj živahni stiki z bližnjim slovenskim zaledjem v Jugoslaviji.

Leta 1975 so biti v šolo na Plešivem vpisani le še trije učenci. Nastopil je kritičen trenutek za njen obstoj, šola bi prenehala za dolga leta ali za zmeraj, kot se je že zgodilo drugod, če se ti trije učenci naslednje leto ne bi več vpisali. Ukinitév šole pa bi zadal zadnji udarec tudi slovenstvu v krminski okolici.

Tega se je jasno zavedlo nekaj slovenskih družin, ki so vztrajale in svoje otroke obdržale v slovenski šoli na Plešivem, kljub nasprotnemu vzdušju, ki je bilo tedaj razširjeno v teh predelih. Da je bila vztrajnost upravičena in pravilna, se je kmalu pokazalo. Če je šola leto potem imela vpisane 4 učence, pa jih je imela naslednje leto že 9 in leta 1978 ter naslednje 14. Letos je vpisanih 15 učencev. Poučujejo pa učiteljici Anika Černic iz Števerjana in Lidijska Jarc iz Podgore ter katehist Daniel Pintar iz Št. Mavra.

Zadnja leta je med našimi slovenskimi ljudmi na območju Plešivega in Krmina prišlo, skoraj bi rekli, do pravatega kulturnega preporoda. Nekaj let imamo poleg šole tudi slovensko mašo, med katero poje pevski zbor, ki ga požrtvovalno vodi Ferdinand Simčič. Imamo celo moški oktet pod vodstvom znanega in prizadavnega pevovodja Zdravka Klanjščka iz Jazbin. Ta oktet nastopa tudi na drugih prireditvah po Goriškem.

Zanimivo je vedeti, koliko let prizadevanja je bilo potrebnih, da smo slovenski verniki po zadnji vojni dosegli dušnopastirsko oskrbo v lastnem jeziku. Prva prošnja v tej zvezi je bila naslovljena na knezonadškofa Karla Margotitje v Gorici že 17. oktobra 1945. Sledile so potem na njegove naslednike, druga, tretja in četrta prošnja.

Šele sedanji goriški nadškof msgr. Peter Cocolin je leta 1973 ugodil naši upravičeni želji; to je celih 28 let potem, ko smo prvič zaprosili. Ustrezni odlok je izdal nadškofijski ordinariat v Gorici s podpisom g. nadškofa Cocolina in nadškofijskega kanclerja msgr. Rudolfa Klineca dne 7. maja 1973. V njem se, med drugim, odreja, da prevzame dušnopastirsko skrb za slovenske vernike v fari Krmin č.g. prof. Mirko Rijavec, v soglasju in sodelovanju s krminskim župnikom. Slovenska sv. maša pa naj se vrši v cerkvi na Subidi ob nedeljah in praznikih.

Služba božja v domačem jeziku, uspelo cerkveno petje in živo sodelovanje tukajšnjih otrok pri sveti daritvi je odločilno poživila zavest in du-

ha tukajšnjih slovenskih ljudi. Naši ljudje znajo tudi italijansko in francosko. S Fur-lani živijo v dobrih odnosih, toda želijo ostati to, kar so in kar so bili njih očetje in dedje.

Če so pred prvo svetovno vojno lahko rekli, da jim gre slovenska govorica od srca in da hočejo ostati Slovenci — kot je bil zapisal dr. Andrej Gabršček — pa moramo danes ugotoviti, da ta govorica ni samo dragoceno izročilo domače hiše in pesem iz domačih krajev, ampak ima tudi svojo življenjsko vrednost. Znanje slovenskega jezika je tukaj v obmejnih krajih pomembna prednost v poklicu in na delovnem mestu. Ohranitev materinega jezika in domače kulture ni več samo nekaj sentimentalnega, ampak življenjska nujnost!

(Koledar GMD, Gorica)

Zmešana šolska vzgoja

Redno slišimo pritožbe, da mladina, ki je dokončala osnovno šolo, ne zna zadostno brati in pisati. Sedaj pa bemo, da bodo v vseh šolah v New Jersey uvedli že v otroških vrtcih (Kindergarten) takozvani "sex education", tako zahteva državni šolski odbor. Seveda so takoj protestirali starši in razni državni predstavniki.

Ameriška Domovina družijo Slovence po vsem svetu!

MALI OGLASI

HISA NAPRODAJ

Dvodružinska z 2 garažama, na E. 67 St.

Kličite 831-6762

(83-90)

For your problem home - roof, porch, steps, paint (exterior, interior) call 881-0683 anytime. Estimates free.

(x)

HISA NAPRODAJ

Enodružinska. 7 sob. Blizu svetovidske šole. Kličite 442-1102 ali 481-6334 po 6. uri zvečer.

(X)

FOR RENT

2 suites up. 4 rooms each, plus bath. Heat included. Partially furnished. Prefer gentlemen or singles. No children or pets. Rent \$190.00 each. Call 486-0528.

(84-87)

V NAJEM

Se odda 5 sob zgoraj, blizu Sv. Vida. Nič otrok. Kličite med 9 in 4:30 — 431-0628.

(85-88)

For Rent

5 rooms up. 6526 Bonna Ave. Adults only. Call 361-0033.

(86-39)

BY OWNER

RICHMOND HTS.

Owner in a hurry to sell. Beautiful 3 bedroom ranch on 1/2 acre lot, 1 1/2 bath, living, dining and family rooms. Built-in kitchen, full basement and many extras. Price reduced.

486-4296

(86-89)

4 rooms up. Newly remodeled. All new carpeting. No children. Euclid Beach area. 381-7835 after 6 p.m.

(86-39)

HISA NAPRODAJ

3 spalnice, 1 1/2 kopalnice, druž. in jed. soba, 2 kamina na drva, obnovljena kuhinja, klet, garaža za 2 1/2 avta, centralna klimatska naprava.

692-3107

(86-87)

LIVE-IN BABY SITTER

For some evenings and weekends. Room & board and small salary. Call 321-3621.

(86-39)

SLOVENIAN SPORTS CLUB PICNIC

AUG. 10 AT
SLOVENSKA PRISTAVA

FOOD - REFRESHMENTS, GAMES

- SUPER STARS COMPETITION -

MUSIC by ALPINE SEXTET

KANONIK J.J. OMAN:

25 let med
clevelandskimi Slovenci

Skofovo obvestilo, da se moram od Sv. Vida preseliti k Sv. Lovrencu, me ni razveselilo. Pač pa me je iznenadilo, ker je tako nepričakovano prišlo. Zato nisem mogel dobiti pravih besed in moja zadrega je škofu Farrellyu očitno ugajala.

Izpod dolgih obvi me je smehljaje opazoval in čakal na odgovor. Najbrže je pričakoval tople zahvale in zunanjih znakov zadovoljstva, kajti videl sem, da so ga moje besede razočarale. Da pa me ne bo kdo napačno razumel, naj kar tu dodam nekaj besed v pojasnilo.

Po večjih škofijah, kakor je tudi clevelandska, so napredovanja od kaplana do župnika zelo počasna. Duhovniki ostanejo po posvečenju kaplani po 10, 15 ali celo 20 let. Posebno v angleških župnijah se počasi napreduje.

Zato je umevno, da vsak kaplan z veseljem sprejme od svojega škofa obvestilo, da je imenovan za župnika, pa naj bo župnija na koncu sveta.

Tudi duhovniki nismo izjeme. Vsak si končno zaželi biti sam svoj gospodar in voditi župnijo in pastirovanje po tistih idealnih načrtih, o katerih misli, da so najboljši. Danes, ko ni v naši župniji več pomanjkanja slovenskih duhovnikov, morajo tudi slovenski kaplani dolgo čakati, preden dobe mesto župnika. Pred leti je to bilo drugače.

V BLAG SPOMIN

PETE OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE ŽENE
IN MATERE

MARJANCA DRAGAR

ki je umrla 6. avg. 1975

Peto leto je minulo, kar zasuli smo gomilo. Sla si tja kjer ni nadlog, Naša draga mama in soproga.

Spominjamo se srečnih dni, ko živela si med nami še. Odkar ne slišimo Tvoj glas, Vse pusto prazno je pri nas.

Žalujemo:

August — soprog;
Martha in Reza — hčerki;
Peter — sin
in Helenca — snaha.

Willoughby Hills, O.,
6. avgusta 1980.

Blažena mladost

Zato, mladost, po tvoji
temni zarji
srce zdihovalo bo mi,
Bog te obvarji!
(Prešeren)

V.

Gasilci

Gasilska društva so bila na deželi v glavnem za parado. Požari so bili redki in kadar so bili, so prišli gasilci prepozno. Gasilci so bili po večini preostali vojaki prve svetovne vojne.

Gasilec se spominjam vedno z veseljem. Tri resnične zgodbe bodo povedale zakaj.

Pri nas so šli gasilci vedno za procesijo o Veliki noči in Sv. Rešnjem telesu. Nekoč so se zbrali kar za cerkvijo z namenom, da bodo korakali v cerkev skupaj. Njihov poveljnik je bil Jože Sink, Hudarevnikov, iz Stare Loke, ki je bil v cesarski vojski podoficir.

Ko je uredil svoje gasilce v dve vrsti, se je postavil prednje, da jim poveljuje. Pa se je znašel v zadregi. Takole je rekel svojim gasilcem:

"Ja, kako naj pa komandiram? V srbski vojski nisem bil, slovenske komande, pa ne znam!"

"Jože, kar po avstrijsko jo udari. To znamo vsi, ti in mi!" Jože si je popravil bluzo, se postavil v poveljniško pozico in zavpil:

"Habt acht!"

Fantje so se zravnali in pete so zapele, ko so se srečale v pozoru. Še vedno je bila v njih vojaška disciplina in nemška komanda jim je takoj pognala kri po žilah in napela vse mišice telesa. Pod nemškim poveljevanjem so stopili v štiristope in odkorakali v cerkev.

Med gasilci je bil tudi moj stric Peter. Imel je precej dolge brke. Ko me je videl, kako z odprtimi usti občudujem njegove sposobnosti, se mi je veselo nasmejal, kakor se je znal samo on.

Jugoslavija ni zaradi tega prav nič trpela.

Naši gasilci so hoteli praznovati 25 letnico. Prosili so loškega notarja Sinka, da bi jim govoril. Nikoli nisem zvedel, ali jim je notar obljubil ali ne. Par dni pred proslavo so zvedeli, da notar ne bo govoril. Tako so se odločili za mene. Toda kako me dobiti? Bil sem tedaj na univerzi in stanoval v Ljubljani. Toda jeseni in pomladi sem kupoval mesečno vozovnico in bil vsako nedeljo doma. Pozimi se to ni izplačalo.

Eden izmed gasilcev je šel v petek vprašat mojo mamo, če bom prišel drugi dan domov. Odgovorila mu je, da bom prišel, ker imam za tisti mesec vozovnico.

Ko se je avtobus ustavil pred Bergantom na fari, so stali pred hišo trije možje. Jaz bi se sicer peljal naprej do doma. Toda ker so me vsi trije klicali in prosili, naj izstopim, sem to storil, ne da bi vedel, kaj hočejo od mene. Šli smo v zadnjo sobo. Tam so mi možje razložili svojo zadrego in kaj hočejo od mene — da bi imel drugi dan po deveti maši slavnostni govor na proslavi 25 letnice. Prijel sem se za glavo. Ura

je bila že osem zvečer!

Medtem je Bergantova mama prinesla večerjo, ki so jo zame možje naročili. Eden je skočil s kolesom na moj dom in obvestil starše, da bom prišel kasneje in da ni treba za mene pripravljati večerje. Možem sem povedal, da nisem še nikoli govoril gasilem ali o gasilcih in da res ne vem, kaj naj govorim.

"Ne boj se, Zdravko, prinesli smo vse zapisnike sej od začetka društva do danes. Preglej jih, pa boš gotovo našel kaj takega, kar je vredno povedati."

Dobra večerja in 2 kozarca vina so mi dali korajžo, ki sem jo res potreboval, da sem rekel ja.

Ko sem prišel domov, sem šel takoj v svojo sobo in začel brati zapisnike. Našel sem misel "Bogu v čast, bližnjemu na pomoč!" Tako je stalo napisano na gasilskem domu. To misel sem uporabil in jo navezal na resnični dogodek. Pred leti se je nek otrok izgubil v Lubniku. Gasilci so ga šli iskati in ga našli. V mislih sem napravil govor, ga še enkrat ponovil in zaspal.

Drugo jutro sem ga zopet v mislih ponovil. Napisal nisem nič. Bil sem mlad in imel sem dober spomin!

Na proslavi je najprej govoril naš dekan in za dekanom jaz. Tisti, ki me je predstavil, je pozabil, kako se pišem, saj smo se poznali le po hišnih imenih, pa je rekel, da bo govoril Zdravko s Trnja. Ko sem

nehal, so mi ljudje in zlasti gasilci ploskali bolj kakor dekanu. To mi ni bilo všeč.

Ko sem prišel domov, mi je mama, ki se proslave seveda ni udeležila, povedala, da ji je rekla neka sosedka, da je škoda, ker nisem šel v lemenat, ker znam boljše govoriti kakor gospod. In kdo je bil gospod? V celi fari in še daleč naprej je bil dekan edini človek, ki so ga naši ljudje poznali pod imenom "gospod". Blaženi časi!

Ko so imeli loški gasilci neko proslavo, smo stali študenti na trgu za govorniško tribuno. Med nami je bil tudi Jože Hafner, županov sin. Njegov oče je moral gasilce pozdraviti. Ko je sedel na tribuni in čakal, da pride na vrsto, se je odkril in iz klobuka je padel na tla list papirja — govor, ki mu ga je Jože napisal. Župan tega ni opazil, mi študentje pa smo nezgodo takoj opazili. Eden izmed nas je dregnil Jožeta v reba in rekel:

"Hudiča, Jošk, oče je govor izgubil. Ali ne vidiš? Kako bo pa govoril brez listka?"

Jože se je sklonil pod ograjo, zlezal na oder, pobral listek in ga dal očetu. Jožeta smo videli samo študenti in tisti, ki so bili na tribuni.

Vsi smo bili veseli, da se je stvar dobro iztekla. Jože je bil naš prijatelj in tudi očeta smo imeli radi.

Dr. Zdravko Kalan

Biserni jubilej fare sv. Cirila in Metoda,
Lorain, Ohio

Lorain, Ohio — Fara sv. Cirila in Metoda na 31. cesti in Globe Avenue, Lorain, Ohio, končuje sedaj vse priprave za slovesno praznovanje svojega bisernega jubileja — 75-letnice ustanovitve fare, ki bo v nedeljo, 17. avgusta 1980. Ob 3. uri popoldne bo slovesna koncelebrirana sv. maša, glavni maševalec bo prevzval škof

James A. Griffin.

Banket za to slovesnost bo ob 5. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Mihaela, Reeves Avenue, Lorain. Ob 7. uri zvečer pa bo družabna zabava s plesom v istih prostorih, igral bo Eddie Buehner orkester iz Clevelanda. Za več domače zabave bodo igrali tudi lorainški slovenski harmonikarji —

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

Lorain Slovenian Button Accordionist Association.

Vstopnice za banket in ples že lahko dobite. Za rezervacije kličite: Mary Janezic, tel. 282-3624, Jean Yelenc, tel. 282-6973, ali Tina Leonard, tel. 288-3252, 988-2108.

Vstopnice za banket in ples so po \$10.00 za odrasle, za otroke izpod 12 let starosti pa po \$6.00. Vstopnice samo za ples od 7. do 11. ure zvečer so po \$4.00 in jih boste lahko dobili pri vходу v dvorano.

Gostje na banketu bodo duhovniki in sestre-redovnice, ki so mnogo let delovali na fari sv. Cirila in Metoda. Sedanjji in prejšnji farani so prisrčno vabljeni, da se ude-

ležijo vseh slovesnosti farnega bisernega jubileja. Priporočamo, da si čim prej rezervirate vstopnice.

Hvala vsem za sodelovanje!
Joyce M. Ferlic,
predsednica
Laičnega odbora,
277-7878, Lorain, Ohio

Oče gospodinja
v družini

V ZDA je sedaj okrog dva milijona dvestotisoč moških, ki doma opravljajo gospodinj-ska dela in pazijo na otroke, medtem ko so žene zaposlene.

Od leta 1970 se je hišni položaj, kjer je mož gospodinja, povišal za 71%.

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

ČE SE SELITE

Izpošinite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, FISITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2080

1701 E. Lake Shore Blvd.

431-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHISTVOM

15201 Waterloo Road

431-1235

LET YOUR LIFE INSURANCE
WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slovenian Fraternal Associations in Ohio. For further information, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
5401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City State Zip